

Transnationale arbeidsmigratie in de Euregio - TRAM

Toepassing in het Interreg VI-A programma Duitsland - Nederland

Hochschule Rhein-Waal, Radboud Universiteit, Euregio Rijn-Waal,
Gemeente Apeldoorn

Oorspronkelijke situatie

- Precaire, deels uitbuitende leef- en werkomstandigheden van grensoverschrijdende mobiele transnationale arbeidsmigranten uit Oost-Europese EU-landen in de Euregio's
- Onduidelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de grensregio als gevolg van nationale en supranationale regelingen leveren aanzienlijke problemen op voor de sociale begeleiding in de grensregio.
- Uitbuitende leef- en werkomstandigheden staan haaks op het doel om migrerende werknemers als geschoolde werknemers in de regio te houden en zo het dreigende tekort aan geschoolde werknemers in de grensregio effectief tegen te gaan.

Doelstelling TRAM

- Het algemene doel is de situatie van transnationale migrerende werknemers in de Euregio -Waal te verbeteren en daardoor het samenleven in de gemeenten te verbeteren.
- door *activiteiten voor grensoverschrijdende netwerkvorming en samenwerking*: verdere ontwikkeling van de uitwisseling en de nodige uitwisselingsstructuren tussen de betrokken actoren (autoriteiten, maatschappelijke instellingen, werkgevers) in Nederland en in Noord-Westfalen in de Euregio Rijn-Waal.
- Om recht te doen aan de complexiteit van de problematiek van transnationale migrerende werknemers, worden op de thematische gebieden *projectactiviteiten* (field labs, thematische projectactiviteiten) gepland:
 - a) Sociale begeleiding
 - b) Werk en ondernemingen
 - c) Wonen en samenleven
- Politiecontroles en wettelijke sancties alleen zijn niet voldoende!

Projectconsortium

Projectpartners

- Hochschule Rhein-Waal, D (Projectleider)
- Radboud Universiteit, NL
- Euregio Rijn-Waal, D/NL (vertegenwoordigt gemeenten in de Euregio -Waal)
- Gemeente Apeldoorn, NL (vertegenwoordigt gemeenten in de Cleantech Regio)

Geassocieerde projectpartners

Gemeentelijke adviesstructuren

- Kommunale Integration, Kreis Kleve, D (vertegenwoordigt de gemeenten in het district Kleve)
- Gemeente Horst aan de Maas, NL (vertegenwoordigt gemeenten in de provincie Noord-Limburg)
- Euregio Rijn-Maas Nord, D/NL (vertegenwoordigt de gemeenten in de Euregio-regio Rijn-Maas Nord)

Maatschappelijke organisaties

- IGR, Interregionale Vakbondsraad, D/NL
- Arbeit und Leben e. V., D

Werkgevers/belangenbehartiging

- Landbouwkamer Noord-Westfalen, D
- Otto workforce, NL

Projectactiviteiten

Field Labs

- *Ontwikkeling van grensoverschrijdende uitwisselingsstructuren* tussen actoren bij de overheid, de verzorgingsstaat en maatschappelijke instellingen en werkgevers.
- Twee Field Labs per jaar, zes in totaal: sessies voor uitwisseling/informatie met wisselende (geassocieerde) projectpartners, op de thematische gebieden van
 - a) Sociale begeleiding: bijkomende jobshadowing
 - b) Werk en ondernemingen
 - c) Wonen en samenleven
- Onderzoek en gegevensanalyse: interviews met transnationale migrerende werknemers en geselecteerde werkgevers

Thematische projectactiviteiten

- Grondige bestudering van problemen en vraagstukken, met name de grensoverschrijdende aspecten ervan
- Ontwikkeling van benaderingen ter verbetering van de arbeids- en leefsituatie van transnationale arbeidsmigranten in de Euregio's
- Twee thematische projectactiviteiten per jaar, zes in totaal, op de volgende thematische gebieden
 - a) Sociale begeleiding: Law clinic; onderzoek naar de ontwikkeling van begeleidingsstructuren in D/NL door studenten; actieplan voor grensoverschrijdende sociale begeleiding.
 - b) Werk en boerderijen: workshop *Employer branding* voor boerderijen
 - c) Huisvesting en samenwonen: Pilot 'Goede huisvesting voor transnationale arbeidsmigranten' (Gemeente Apeldoorn); Huisvestingsevenement (Otto Workforce)

Verwachte resultaten

- Beter inzicht in de situatie van transnationale arbeidsmigranten in de Euregio's: sociale begeleiding en andere maatregelen kunnen gericht worden ingezet
- Beter inzicht voor gemeentelijke en maatschappelijke adviescentra in adviesstructuren in de grensregio door de ontwikkeling van grensoverschrijdende structuren Bevordering van sociale begeleiding: actieplan voor grensoverschrijdende sociale begeleiding
- Het recht van transnationale arbeidsmigranten als EU-burgers op non-discriminatie wordt in praktijk gebracht
- Modellen van beste praktijken voor goed werk en goede huisvesting voor transnationale arbeidsmigranten in de grensregio
- Synergieën met programma's op gemeentelijk niveau ("Human Capital Agenda" van de Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen, "Coalitieakkoord 2022-2026" van de Gemeente Apeldoorn, grensoverschrijdende task forces Euregio's), rijksniveau (bevordering van sociale adviesstructuren voor transnationale arbeidsmigranten, bijv. "Beratungsstellen Arbeit" en project "Arbeitnehmerfreizügigkeit fair gestalten" van de MAGS; grensoverschrijdende samenwerking voor controles van problematische huisvesting in het „Netzwerk Arbeitsmigration“ van de MHKBD; Wohnraumstärkungsgesetz), federaal niveau (wet op de controle op de arbeidsbescherming) en EU-niveau (uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten).
- Uitwisseling met het geplande Interreg-project "Euregionaal netwerk van arbeidsmigranten"

Samenvatting projectplanning

Looptijd

06/2023 - 05/2026

Projectactiviteiten

- *Field Labs* (twee per jaar, zes in totaal): Uitwisseling en informatie
- *Thematische projectactiviteiten* (twee per jaar, zes in totaal): Diepgaand onderzoek van problemen en vraagstukken, vooral in hun grensoverschrijdende aspecten

Continuïteit

- *Dissminatie*: regelmatige nieuwsbrieven, perswerk, tussentijdse en eindverslagen, podcasts, e-book, twee slotconferenties (professioneel publiek, algemeen publiek).
- *Actieplan* voor grensoverschrijdende sociale begeleiding

Planning van de kosten

Kosten

HSRW: 538.915€
Personeelskosten: 458.034 euro
Overige kosten: 80.881€

RU: 128.712€
Personeelskosten: 122.848€
Sonstige Kosten: 5.864€

Euregio Rijn-Waal: 58.182€
Personeelskosten: 38.750€
Sonstige Kosten: 19.432€

Gemeente Apeldoorn: 54.291€
Personeelskosten: 51.667€
Sonstige Kosten: 2.624€

Totaal: 780.100€

Financiering

Interreg: 546.064€

HSRW, Eigen bijdrage: 161.681€

RU, Eigen bijdrage: 38.613€

Euregio Rijn-Waal, Eigen bijdrage:
17.455€

Gemeente Apeldoorn, Eigen
bijdrage: 16.288€

Totaal: 780.100€

Bedankt voor uw aandacht!

Contact: Prof. Dr. Ingrid Jungwirth, Hochschule Rhein-Waal

E-Mail: ingrid.jungwirth@hochschule-rhein-waal.de

Bronnen

robsonphoto © adobestock.com, 2020

Polnische Erntehelferinnen ernten Erdbeeren auf einem Feld bei Leipzig. (© AP)